

ספר

בִּים דֶּרֶךְ

על הפטרות ופרשיות התורה

בראשית

מאת

יחיאל מיכל זילבר

פעיה"ק ירושלים ת"ו

תסובב גבר וברד"ק שדרך האיש לחזור על אבידתו ואז הנקבה תסובב גבר כלומר שישבו בני ישראל אל ד' אלקיהם ויגאלם, וכן אמר מנטיא אין מראין סימן ישובו בני ישראל ובקשו את ד' א' זאת דוד מלכם ופחדו אל ד' ואל טובו באחרית הימים.

הכתוב אין לנו חלק ברוד כמשמעו לאהליך ישראל אל תקרא לאהליך אלא לאהליך ראה ביתך דוד זה ביהמ"ק, אמר רבי שמעון בן מנטיא אין מראין סימן טוב לישראל עד שיחזרו ויבקשו את שלשתן (רש"י הושע, ג', ה', עיי"ש). והוא האמור בירמ' (ל"א כ"א) ונקבה

מאמר ג' - נח

כי מי נח זאת לי

אשר נשבעתי מעבור מי נח היא אותה שבועה שבכפל הלשון לא אוסיף שנתפרש בקרא שלא יענישם במבול כי יצר לב האדם רע מנעוריו.

וכן מבואר בגמ' (סוטה י"א א') הבה נתחכמה לו וכי בואו ונתחכסם למושיעין של ישראל כמה נדונם וכי אלא באו ונדונם במים שכבר נשבע הקב"ה שאינו מביא מבול לעולם שנאמר כי מי נח וגו', והרי דהגם שיהיו המצרים ראויים לעונש של מדה כנגד מדה לדונם במים על מה שדנו את ישראל במים אפ"ה מועיל השבועה שלא יביא מבול לעולם שלא לדונם, ונתבאר שקיום העולם נעשה מובטח אחרי המבול יותר מאשר היה משעת בריאתו ע"י השבועה שלא יביא מבול לעולם.

א) בהפטרות לפי נח כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקצוף עליך ומגער בך, ומפורש דכמו השבועה שנשבע הקב"ה שלא יביא מבול לעולם כן נשבע הקב"ה שבועה שלא יקצוף עוד על ישראל, והיינו אפילו אם ח"ו יהיו ראויים לעונש לא יקצוף על ישראל דהרי כך היא השבועה שלא יביא מבול לעולם, אפילו אם יהיו ראויים להיענש במבול כמו שמפורש בקרא כי לא אוסיף לקלל וגו' כי יצר לב האדם רע מנעוריו ולא אוסיף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי, ובפירש"י לא אוסיף ולא אוסיף מפל הדבר לשבועה הוא שכתוב אשר נשבעתי מעבור מי נח ולא מצינו שבועה אלא זו שכפל דבריו והיא שבועה, והרי שהשבועה שלא יביא מבול עליה נאמר